

ELMALI SİKKELERİNİN ÖNEMİ

Mehmet YALÇINKAYA*

Öz

1984 yılı, Antalya ili Elmalı ilçesine bağlı Bayındır Köyü'nde kaçak kazılar sonucu bulunan Elmalı Sikkeleri, Attika-Delos Birliği için bir araya getirilmiş olmalı ve Kimon'un zaferi ile ilişkilendirilmelidir. İçerdiği sikkelerin artistik özellikleri sebebiyle "Yüzyılın Hazinesi" adı ile anılan sikkeler, nadir bir sikke türü olan Attika Dekadrahmisi'nin önemli bir kısmını içermesi nedeniyle dünya numismatik literatüründe "Dekadrahmi Sikkeleri" olarak da bilinmektedir. Bu sikkeler uzun bir hukuk mücadelesi sonrası ülkemize getirilebilmiş olmaları sebebiyle Karun Hazinesi gibi emsal teşkil ederler.

Elmalı sikkelerinin önemini ortaya koyabilmek için öncelikle artistik sikkeleri konunun dışını çıkma kaygısı gütmeyen açıklayıp, sikkelerin biraraya getirilmeleri ile ilgilide bilgi vererek Lykia Sikkeleri ve Attika Dekadrahimleri ışığında bu sikkelerinin neden bu kadar önemli olduğunu ortaya koymaya çalışmak gerekmektedir.

Bu makalenin yazılış amacı ise, nadir sikkelerin önemini ortaya koyup, ülkemizde bulunan ve özellikle yurt dışına kaçırılma ihtimali yüksek olan taşınabilir kültür varlıklarının önemini ortaya koyarak konu ile ilgili araştırmacılara bir nebze olsun katkıda bulunmaktır.

Anahtar Sözcükler: Numismatik, Artistik Sikkeler, Elmalı Sikkeleri, Yüzyılın Definesi, Dekadrahmi Sikkeleri, Lykia Sikkeleri, Attika-Delos Birliği, Kimon

THE IMPORTANCE OF THE DECADRAHMI COINS

Abstract

Of 1984, in Antalya province (Elmalı district), in the village of Bayındır, as a result of illegal excavations Decadrahmi Coins, should be brought together for the Attica-Delos Union Kimon's be associated with the victory. Due to the artistic features of the coins contained in "The Treasure of the Century," known by the name of coins, rare coins in the world because of the type which contain a significant portion of the Atticas Decadrahmi numismatic literature, "Decadrahmi Coins" also known as. These coins after a long legal battle fetch, in our country because they are Treasures of Croesus are examples of such a precedent.

Decadrahmi coinage In order to reveal the importance of artistic concern of the coins out of the issue outside of the pasture to explain, the coins being taken together with

* Y. Tarihiçi, Atatürk Havalimanı Emniyet Şube Müdürlüğü-İSTANBUL, meh_yalcin@hotmail.com

information related to the Coinage of the Lykia coins and why it is so important in the light of the Attica Dekadrahmileri will try to put forward.

This is my purpose in writing the article, putting the importance of rare coins in our country and especially abroad, has a good chance to miss the importance of movable cultural property by putting a little bit about the subject matter for researchers to contribute.

Key Words: Numismatics, Artistic Coins, Elmalı Coins, Hoard of the Century, Decadrahmi Coins, Lykia Coins, The Attica-Delos Union, Kimon

Elmalı Sikkelerini ya da nümismatik(=meskûkât) literatüründe bilinen adıyla Dekadrahmi Definesini, içerdiği sikkelerin nadirliği ve kendine has özellikleri açısından değerlendirerek, sikkelerin ülkemize geri getirilmesinin önemini ortaya koymaya çalışacağım.

Nümismatik biliminde sikkenin değerini arttıran kondisyonunu yükselten birkaç etken vardır. Aşağıda sıralanacak etkenlerin bir veya bir kaçını sağlayan sikkeler emsallerine göre daha değerli olarak atfedilmektedir.

1. Eski tarihli olmalıdır. Yani bilinen örnekleri içinde daha eski tarihli olan daha değerlidir. Örneğin ABD’de 1974’te basılan ve “Özgürlük Doları” olarak adlandırılan ülkenin en eski gümüş doları 7 milyon 85 bin dolara alıcı bulabilmiştir. Tahmin edilebileceği üzere antik sikkelerin değeri bu meblağın kat be kat üzerinde bir değerdir.
2. Sikke pulu altın, gümüş, elektrom (altın-gümüş karışımı) ve bronz gibi değerli bir maddeden yapılmalıdır. Antik Çin gibi değersiz metallerden yapılmış sikkelere değer veren medeniyetleri bu durumdan istisna tutmak gerekir.
3. Artistik olmalıdır.
 - a) Üzerinde diğer emsallerinde olmayan bir baskı hatası olmalıdır. Özellikle ABD’de baskı hatalı metal ABD paraları koleksiyonu önemli koleksiyonlardan sayılmaktadır.
 - b) Üzerinde farklı bir iz olmalıdır. Bazen sikkeler tekrar tedavüle sürülürler ve ikinci defa markalanırlar.¹
 - c) Sikke pulunu darp eden kişilerin veya kalıpcıların ismini içerebilir. Örneğin bazı Sicilya sikkeleri kalıpcısının ismini içerir. “Kimon Sirekuza” gibi. Başka bir örnek ABD’de bir darphane görevlisi ABD sentine kendi resmini basmak istemiş, bu durum fark edilip engellense de beş kadar örnek tedavüle girmiştir. Çok değerli örneklerdir.
 - d) Nadir olmalıdır. Emsallerinden çok az kalmış olmalıdır veya çok az basılmış olmalıdır. Örneğin Cem Sultan’ın babası Fatih Sultan Mehmet’in vefatından sonra hüküm sürdüğü bir aylık sürede bastırıldığı sikke gibi. Başka bir örnekte: Yavuz Sultan Selim’in Hicri 922 tarihli Hısnkeyf akçesidir. Eyyubiler’ in son beylik merkezi olan Hısn-ı Keyfa’nın alınması tarihini bilinen tarihten bir sene evvele götüren sikkedir. Ayrıca, hatıra paralar ve madalyonlarda nadirlik açısından değerlidir.
 - e) Bazı sikkeler emsallerinden daha ağır veya kalp olabilir.

¹ Bu işleme “Kontrmark” adı verilir.

Yani bir sikke ne kadar artistik ve kondisyonu yüksek olursa o kadar değerlidir. Elmalı-Dekadrahmi Definesi içerdiği örneklerle kondisyonu yüksek bir hazinedir.

Elmalı-Dekadrahmi Definesinin öneminden bahsetmeden önce bu sikkelerin muhtemel bir araya getirilmelerinin sebebini içeren Attika-Delos Birliğinden kısaca bahsetmenin yararlı olacağı kanaatindeyim. Yunanlıların meydana getirdiği en büyük birlik olan Attika- Delos Birliği, M.Ö. 478/77’de Perslerin savaş gücüne karşı² “Simmahoslar” adı verilen birleşmiş şehir devletlerinin katılımıyla, kutsal Yunan adası Delos merkez olmak üzere dönemin en güçlü şehir devleti Attika(=Atina)’nın önderliğinde kurulmuştu.³ Birliğin yegâne amacı ise Yunan şehir devletlerinin ve adaların bağımsızlığını sağlayarak Perslerin Yunan şehir devletlerini yakıp yıkmalarının önünü almaktı.

Attika-Delos Birliği’nin teşkilatını Pers teşkilatını örnek alarak Aristeides yapmıştı. Birliğe üye olan her şehir devleti kendi gücüne göre Birliğin kara ordusuna ve donanmasına asker vermekle yükümlüydü. Eğer bu yükümlülüğünü yerine getirecek askeri gücü yoksa veya aktif olarak mücadeleye katılmak istenmiyorsa birliğe, miktarı Aristeides tarafından adaletle⁴ belirlenmiş oranda ve ekonomik gücüne göre vergi (=foros) vermek zorundaydı. “Hellenotomies” adı verilen ve on kişiden oluşan Atina vergi memurları tarafından idare edilen ve yıllık geliri 460 altın talant’ı⁵ bulan bu vergiler Delos Adası Artemis ve Apolon tapınaklarında⁶ saklanmaktaydı. Birliğe üye devletlerin bu hazineyi denetleme yetkileri vardı. Aynı zamanda birliğin önemli konuları görüşüp karara bağladığı “Sinodos” adı verilen meclisi vardı.⁷

Elmalı-Dekadrahmi Hazinesi’nin Attika-Delos Birliği ile ilgisine gelecek olursak belli bir amaç doğrultusunda bir araya getirilmiş sikkelerin bu birlik için bir araya getirildiği düşünülmektedir. Ünlü Yunan Komutan Kimon⁸ M.Ö. 466’da Güney Batı Anadolu’ya gelerek, Karia⁹ ve Lykia¹⁰ Şehirlerini savaş yapmadan deniz birliğine girmelerini sağlamış, buradan hareketle Pamfilya¹¹,ya geçerek Pers ordusu ve donanmasını Eurimedon (=Köprüçay) ırmağı ağzında kesin bir yenilgiye uğratmıştı.¹² Bu zafer ile Persler, Güney Anadolu’dan tamamen çıkarılmıştır. İşte Kimon’un bu zaferi için Elmalı-Dekadrahmi Sikkelerinin toplandığı ve zafer

² Birliğin kurulduğu tarihteki Pers Kralı Kserkses (=Orijinal ismiyle Hşayarşa)’tir. (486-465 tarihleri arası tahtta kalmıştır.)

³ Attika-Delos Birliği yanında Sparta’nın kurduğu Hellen Birliği’de devam etmektedir. Atina bu birliğe M.Ö. 461’e kadar üye olarak kalmıştır.

⁴ Aristeides vergilerdeki bu adaletinden dolayı “Dikaios” yani adil olarak adlandırılmıştır.

⁵ Talant(=Talanton, Yunanca: **τάλαντον** "ölçek, tartmak") Antik Yunan dünyasında kullanılan ölçü birimidir. Daha sonra Romalılarda kullanılmıştır. Solon’dan sonra bu ölçü biraz değişiklik göstermekle beraber, 1 Attika Talantı yaklaşık olarak 26 kg’dır. (Talent 60 ile 20 kg arasında değişebilir.)Yunan dünyasında ölçü birimleri şu şekildedir: 6 obolos 1 drahmi, 100 drahmi 1 mina, 6000 drahmi 1 talant’tır. Ayrıca mina, talantın 60/1’idir.

⁶ Zeus’tan hamile kalan Leto’nun çocukları Artemis ve Apollon’u, Delos Adasına gelerek doğduğuna inanılır. Leto’nun, Hera’nın tüm engellemelerine rağmen iki kardeş tanrıyı doğurması mitosu için bakınız: Pierre Grimal, *Mitoloji Sözlüğü: Yunan ve Roma* (Çev. Sevgi Tamgüç), İstanbul 1997, s. 442-443.

⁷ Ayrıntılı bilgi için bakınız: Ord. Prof. Dr. A. Müfid Mansel, *Ege ve Yunan Tarihi*, Ankara 1999, s. 299-300.

⁸ Marathon Zaferinin ünlü kahramanı Miltiades’in oğlu.

⁹ Günümüz Aydın, Muğla ve Denizli ilinin batı uç kesimi. Ayrıntılı bilgi için bakınız: Prof. Dr. Veli Sevin, “Karia”, *Anadolu’nun Tarihi Coğrafyası*, Ankara 2002, s.105-131.

¹⁰ Günümüz Antalya ilinin batı kesimi ve Muğla ilinin güneydoğu ucu (=Teke Yarımadası). Ayrıntılı bilgi için bakınız: Veli Sevin, “Lykia” *A.g.e.*, s.133-149.

¹¹ Günümüz Antalya ilinin doğu kesimi. Ayrıntılı bilgi için bakınız: Veli Sevin, “Pamphylia”, *A.g.e.*, s.164-173.

¹² Veli Sevin, bu savaşın tarihini M.Ö. 469 veya bu tarihi izleyen yıllar şeklinde verir. Veli Sevin, *A.g.e.*, s. 164.

sonrasında definenin gömüldüğü düşünülmektedir. Veli Sevin: “Savaşın Yunanlılar tarafından kesin bir şekilde kazanıldığı bilinmekle birlikte, Pamphylia üzerindeki etkileri açık değildir. M.Ö. 425 yılına ilişkin Attika-Delos Birliği vergi listesinde Perge, Aspendos ve Sillyon’un adına rastlanmış olması ilgi çekicidir.”¹³ demektedir.

Elmalı-Dekadrahmi Sikkeleri’nin belli bir amaç doğrultusunda toplandığının bazı belirtileri vardır:

1. Sikkelerin bir kısmı birbirleri ile kalıp bağına sahiptir. Örneğin, Lykia Sikkelerinin yarısından fazlası birbirleri ile kalıp bağına sahiptirler ve iki ana seri uzun bir sikke bağı oluşturur. Kalıp bağı olan sikkelerde tek bir ön yüz kalıbı birkaç kez yenilenerek arka yüz kalıbı değiştirilmeden kullanılmıştır. Başka bir örnek ise Kamirus(=Rhodos) Sikkeleri’dir. Bu sikkeler birbirleri ile kuvvetli bir kalıp bağına sahiptir. Sikkelerin yarısı ön ve arka yüz kalıbı açısından birbirleriyle uyumludur, diğer yarısı ise aynı ön ve arka kalıptan basılmışlardır. Bu durum bize sikkelerin tedavülde kalmadığını, darphaneden direk hazineye geldiğini ve tedavülde olan bazı sikkelerle birlikte gömüldüklerini gösterir.¹⁴
2. Sikkeler birbirleri ile çağdaşlardır. Uzun bir süre içerisinde biriktirilmemişlerdir ve Sikkelerin kondisyonu yüksektir.
3. Sikkeler şehirlerin ekonomik durumlarına göre bir araya getirilmiş gibidirler ve pek çok şehri temsil etmektedirler.
4. Attika Dekadrahimleri gibi nadir sikkeler içermektedir. Bu durum bir zaferin anısına basılmış sikkeler olabileceği ihtimalini akla getirmektedir.

Yaklaşık olarak M.Ö. 480-460 civarı belli bir amaç doğrultusunda bir araya getirilmiş ve gömülmüş olan sikkelerin, 14 adedi dekadrahmi olmak üzere yaklaşık 1900 adet olarak 1984 yılında bulunan kısmından 6 adedi dekadrahmi olmak üzere 1679 adedi uzun hukuk mücadeleleri neticesinde ait olduğu topraklara geri getirilebilmiştir. Bu sikkelerin, 1348 adedi Anadolu, 287 adedi Orta ve Kuzey Yunanistan, 44 adedi ise Ege Adaları’ndaki yerleşim merkezlerinde basılmış örnekleri içermektedir.¹⁵

Bu sikkelerin dağılımı yaklaşık olarak şu şekildedir. (Ayrıca bakınız Grafik 1, 2, 3, 4)

Anadolu		Greek		Ege Adaları	
Şehir	Adet	Şehir	Adet	Şehir	Adet
Lykia	962	Athena	165	Paros	44
Kamirus (Rhodos)	283	Bisaltai	59		
Samos	41	Akanthus	31		
Ephesos-Millet	12	Abdera	15		
		Thasoz	8		

Tablo 1

¹³ Veli Sevin, *A.g.e.*, s. 164.

¹⁴ “Yüzyılın Definesi Elmalı Sikkeleri”, <antalyamuzesi.gov.tr/tr/yuzyilin-definesi-elmali-sikkeleri>, 08.12.2010

¹⁵ Antalya Müzesi, adı geçen web sayfası

Elmalı Sikkelerinde yer alan sikkeler daha evvel bilinen örnekler içermesine rağmen, bu örneklerden daha eski tarihli sikkelere de rastlanır. Örneğin ülkemize getirilebilen Elmalı Sikkeleri içinde Anadolu kökenli 962 adet Lykia Sikkelerinin¹⁶ birkaç tanesi Erken Lykia dönemine aittir ve nadir sikkelerdir. Yaklaşık M.Ö. 510/500-480/470 tarihleri arası darp edildiği öngörülen bu Lykia Sikkeleri Grubu, Hanedanlık Sikkeleri içerisinde A Grubu Lykia Sikkeleri olarak adlandırılır ve genel olarak ön yüzde yaban domuzu veya yaban domuzu protomu (=yaba, önden görünüş), arka yüzde ise çeşitli “incusum”¹⁷ şekilleri yer alır. Genel olarak yazısız olan bu sikkeler bazen bir Lykia harfi lejanti içermektedir. (Bakınız: Şekil 1)

Şekil 1

Elmalı-Dekadrahmi Definesinde yer alan diğer Lykia Sikkeleri, Lykia Hanedanlık Sikkeleri içerisinde yaklaşık olarak M.Ö. 480’den itibaren darp edilen sikkelerdir ve B Grubu olarak adlandırılırlar. Bu sikkeler, her iki yüzü de betimli olan sikkelerdir bu betimlemeler hayvan protomları (ön yüz genellikle yaban domuzu ve kanatlı atlar, arka yüzde de değişik hayvan protomları) ve tanrı resimleridir. B Grubu Sikkeler, darp ettiren kişi veya şehrin ismini de taşımaktadır.¹⁸

¹⁶ Yaklaşık M. Ö. 510-360 yılları arası darp edilmiş Lykia Sikkeleri, “Lykia Hanedanlık Dönemi Sikkeleri” olarak adlandırılır ve kabaca dört ana gruba ayrılır.

¹⁷ Incusumlar, sikke darp edilirken sikkenin kaymaması için altına konulan istampanın sikkeye verdiği şekillerdir. Daha sonraki örneklerde “Quadratum Incusum” adı verilen içe doğru dörtlü bir çukur ve içinde çizgiler yer almaktadır. Erken sikkelerde yer alan incusumlar zamanla kaybolmuş ve arka yüzde de resim ve yazılar yer almaya başlamıştır.

¹⁸ Lykia Sikkeleri ağırlık sistemi kısaca şu şekildedir. A grubu Sikkeler için: “Zahle: Mittlerer Standart Orta Ağırlık Sistemi”; B Grubu Sikkeler için: Doğu ve Orta Lykia Bölgesi’nde, A Grubuna yakın olan “Ağır Ağırlık Sistemi”, Ksanthos vadisi ve geriye kalan Batı Likya’da hem Attika-Euboia Drahmi sistemine hem de Pers Siglos sistemine yakınlaşan “Hafif Ağırlık Sistemi”dir. “Likya Sikkeleri”, <www.uni-tuebingen.de>, (08.12.2010).

Attika-Delos birliğinin varlığı sebebiyle M.Ö. 5. Yüzyılın en meşhur sikkeler Attika drahmileridir.¹⁹ Çünkü Atina birlik içerisinde kendi sikkelerinin kullanılması zorunluğu getirmiştir. Sikke basma hakkı olan şehirlerde olmakla beraber Atina Sikkelerini kullanmışlardır. Attika Drahmileri 4,3 gr. Ağırlığında, ön yüzünde Atina'nın koruyucusu²⁰ Zeus ve Metis'in kızı Athena'nın miğferli başı, arka yüzünde ise zeytin dalı ve baykuş atribüsü²¹ yer alır. Bilindiği üzere zeytin dalı barışı, baykuş ise bilgeliği temsil etmektedir. Sikkelerin üzerinde A, □ ve E lejantları bulunmaktadır. Bu işaretler Tanrıca Athena'nın ismini işaret etmektedir. Bu sikkeler "Glaskes Sikkeleri" veya "Glaulus Sikkeleri" olarak da nümismatik literatüründe geçmektedir.(Bakınız: Şekil 2)

Şekil 2

Elmalı-Dekadrahmi Definesinde üzerinde özellikle durulması gereken konu literatüre adını vermiş olan dekadrahmilerin varlığıdır. Ülkemize getirilebilen Elmalı Definesi'nde bulunan Atina sikkeleri içinde en önemli örnekler Atina Dekadrahmileridir. Deca (=On) kelimesinden anlaşılacağı gibi "onluk drahmi" dekadrahmi olarak adlandırılmıştır. Gümüş alaşımına sahip olan bu sikkelerin ağırlıkları da bir drahminin on katı yani 43 gr.'dır.²² Sikkelerin ön

¹⁹ Yunanca: *Δραχμή* olarak yazılan Drahmi, Yunan dünyasının Şubat 2002'e kadar ismi hiç değişmeden kullanılan para birimidir. İslam dünyasını dirheminin (Arapça: درهم) ismi de bu drahmilerin isminden gelmektedir. Drakhme, Grekçe, Dratto (=Drasso) filinden türemiştir ve kavramak anlamına gelir. Sikke öncesi kullanılan demir çubuklara işaret etmekle beraber genel olarak kullanılarak bu sikkelere ismini vermiştir.

²⁰ Atina'lılar, Atina şehri kurulduğunda bu şehrin baş tanrısının kim olacağına dair Olympos Tanrıların yaptığı bir yarışmada Athena'nın mızrağı yere vurarak yerden zeytin ağacı çıkardığına ve bu yemişin saymakla bitmez meziyetleri karşısında, Poseidon'un tanrılara sunduğu atı geride bırakarak ve Atina'nın baş Tanrıçası olduğuna inanırlar.

²¹ Yunan Dünyasında Tanrı, Tanrıca ve kahramanların tanınmasını sağlayan giysi, işaret, hayvan vs.

²² Dekadrahmi sikkelerinin Drahmilerin on katı değerinde olması bana başka bir nadir sikke örneğini hatırlattı. Bu sikkeler "Cimri" olarak anılan Alâeddîn Siyavuş tarafından M. 1276-1277'de Konya'da bastırılan dinarlardır. Siyavuş, Karamanoğlu Mehmet Bey'in yardımıyla 1276 yılında Konya'da Anadolu Selçuklu tahta geçmiş ve II. İzzettin Keykavus'un Kırım'da olan oğlu olduğunu iddia etmiştir. Siyavuş, kimilerine göre II. İzzettin Keykavus'un oğlu değildir, bu sebeple sahtekâr biri olduğu maksatla aşağılamak için "Cimri" lakabı verilmiştir. Gelelim Dekadrahmi ile benzerliğine: Anadolu Selçuklularında dinar 3,72-5,40 gr. ağırlığındadır. Genellikle 4,40-4,45 gr.'dır ve çapları 24 mm'dir. Sadece Siyavuş'un üç adet sikkesi farklıdır; bu sikkeler 8,65, 8,90 ve 8,85 gr.

yüzünde bilindiği üzere miğferli Athena başı yer almakta arka yüzünde yine zeytin dalı ve baykuş yer almaktadır. Yalnız buradaki baykuş drahmidekinden farklı olarak kanatları açık ve cephedendir. Bu sikkelerde de Athena'nın A, □ ve E lejantları bulunmaktadır. (Bakınız: Şekil 3 ve Şekil 4)

Şekil 3

Şekil 4

Birimi	Ağırlığı	Tarihi	Değeri	Ön Yüzü	Arka Yüzü
Dekadrahmi	43 gr.	M.Ö. 5. yy.	10 Attika Drahmisi	Miğferli Athena Başı	Zeytin dalı, kanatlarını açmış cepheden Baykuş, A, □ ve E lejantları

Tablo 2

Dekadrahmiler yüksek artistikte olan sikkelerdir ve nadir buldukları için çok değerlidirler. 1984 yılında Antalya İli Elmalı İlçesi Bayındır Köyü'nde bulunan definde 14 adet dekadrahmi bulunmuş ve bu define ile dünya numismatik literatüründe dekadrahmi sikkelerinin bilinen örnek sayısı sadece 13 adet iken 27 adede yükselmiştir. (Bakınız: Grafik 5) Elmalı Sikkelerinin bu kadar değerli bir hazine olmasında sikkeler içinde dekadrahmi sikkelerinin bulunmasının büyük etkisi vardır ve Bu sebeple Elmalı Definesine “Dekadrahmi Definesi” veya “Yüzyılın Definesi” adı verilmektedir. Günümüzde bu sikkelerin sayısı 42'ye ulaşmıştır. (Bakınız: Grafik 6) 1974'de İsviçre'de bir adet dekadrahmi için 275 bin dolar verilmiş olması bu sikkelerin ne kadar değerli olduğunu gösterir.

Elmalı-Dekadrahmi Definesi bir amaç doğrultusunda toplanıp, gömülmesi bizim için büyük bir şanstır. Bu sayede günümüze kadar kondisyonunu kaybetmeden gelebilmiştir. Eğer bu sikkeler gömülmeyip tedavülde kalmış olsalardı; bir müddet sonra eritilecek ve bilinen en önemli örnekler ortadan kaybolmuş olacaktı.

olarak neredeyse diğerlerinin iki katıdır ve 28 mm olarak çapları da fazladır. Bu nedenle “Çifte Dinar” olarak anılırlar. Bakınız: Gündegül Parlar, *Anadolu Selçuklu Sikkelerinde Yazı Dışı Figüratif Ögeler*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001, s.102-105, 111. Nezih Aykut, “Türkiye Selçuklu Sultanı Siyavuş(Cimri)'un Sikkeleri, *Belleten*, Sayı 203, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1988, s.475-482

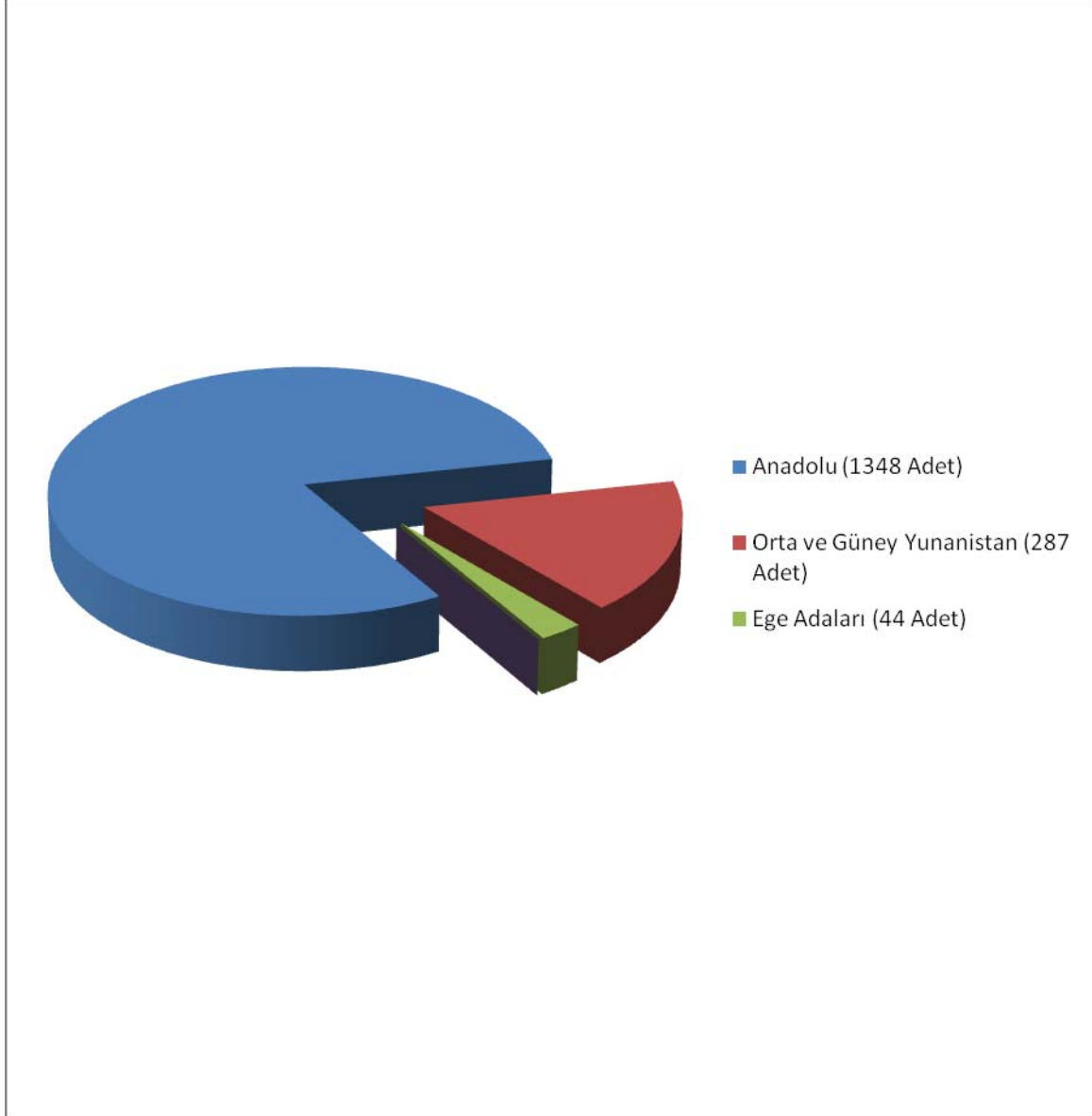
KAYNAKÇA

- AYKUT, Nezih, “Türkiye Selçuklu Sultanı Siyavuş (Cimri)’un Sikkeleri, *Bellekten, Sayı 203*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988.
- GRİMAL, Pierre, *Mitoloji Sözlüğü: Yunan ve Roma* (Çev. Sevgi Tamgüç), Sosyal Yayınları, İstanbul 1997.
- MANSEL, Ord. Prof. Dr. A. Müfid, *Ege ve Yunan Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 7. Baskı, Ankara 1999.
- PARLAR, Dr. Gündegül, *Anadolu Selçuklu Sikkelerinde Yazı Dışı Figüratif Ögeler*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001.
- SEVİN, Prof. Dr. Veli, *Anadolu’nun Tarihi Coğrafyası*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2002.
- TEKİN, Dr. Oğuz, *Antik Nüsmatik*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2001.
- TEKİN, Dr. Oğuz, “*Sikkeler, Devletler, Hükümdarlar: Eskiçağda Anadolu’da Paranın Siyasal, Kültürel ve Ekonomik Yönü*”, Garanti Bankası, Osmanlı Bankası Arşiv ve Aştırma Merkezi Yayını, <http://www.obarsiv.com/e_voyvoda_0607.html>, 22 Kasım 2006.
- “Yüzyılın Definesi Elmalı Sikkeleri”, <antalyamuzesi.gov.tr/tr/yuzyilin-definesi-elmalı-sikkeleri>, (08.12.2010).
- “Likya Sikkeleri”, <www.uni-tuebingen.de>, (08.12.2010).

Ek 1: GRAFİKLER

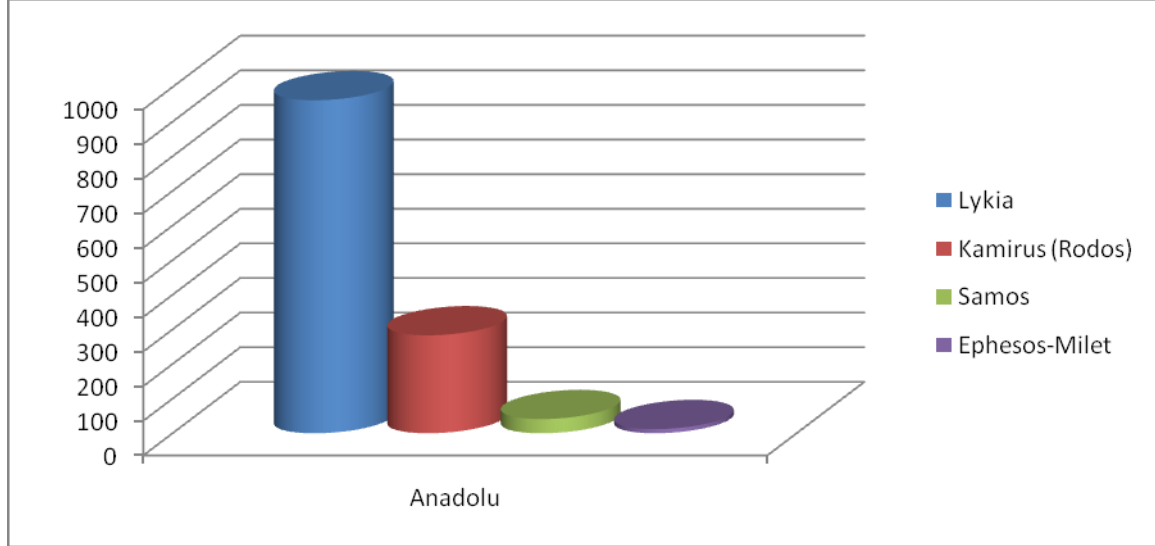
Ülkemize Getirilebilen 1679 Sikkenin Dağılımı

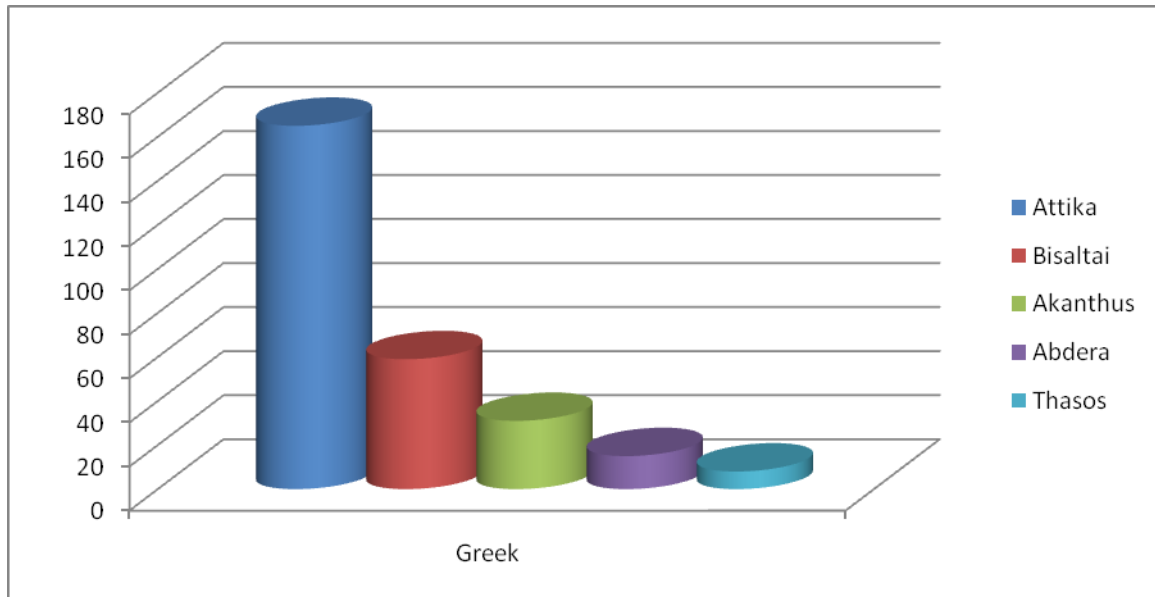
Grafik 1

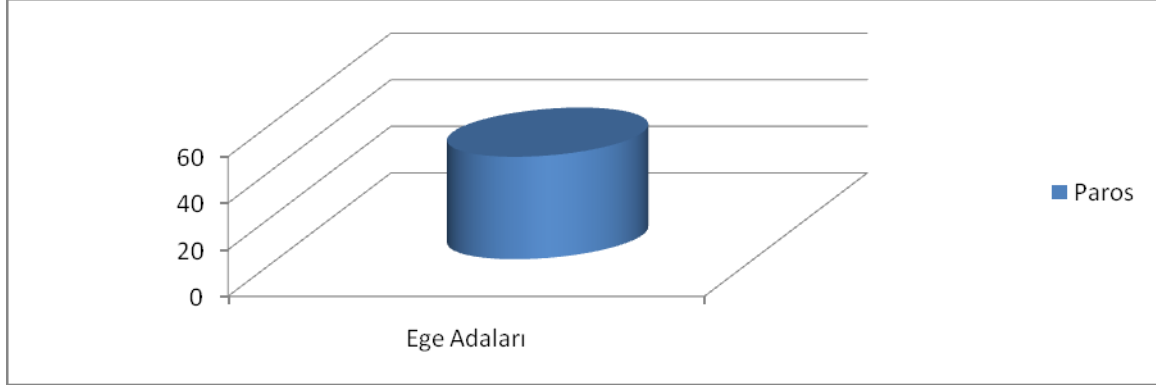
Ülkemize Getirilebilen 1679 Sikkenin Adet Olarak Dağılımı

Grafik 2

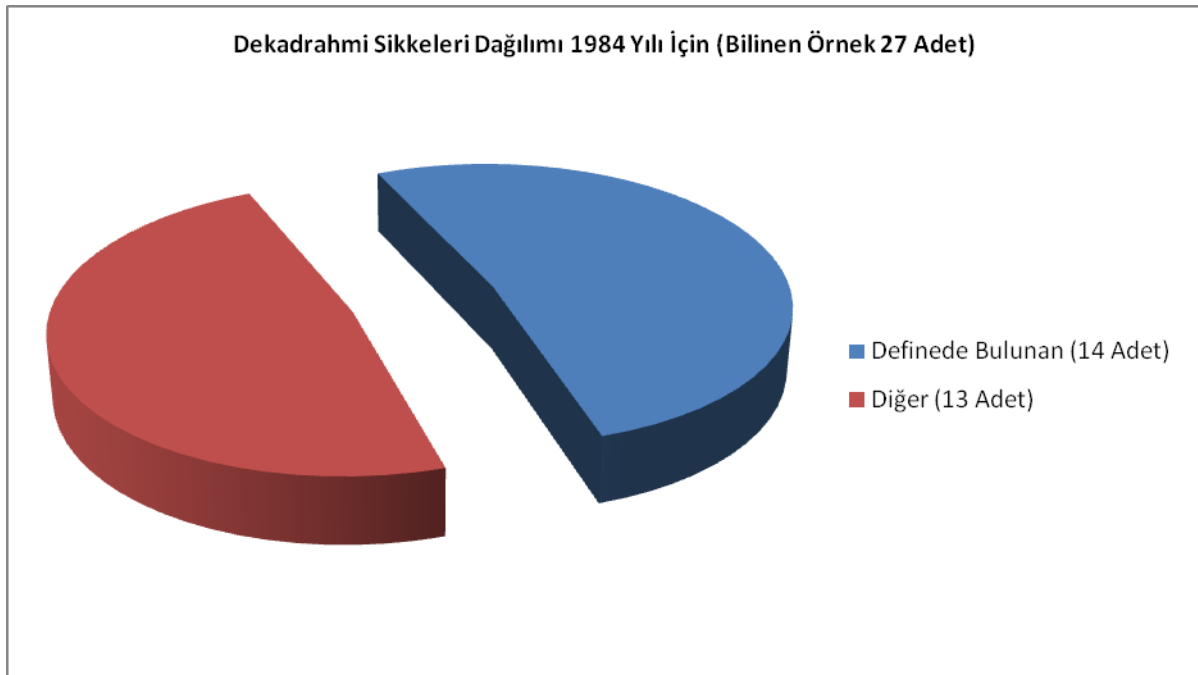

Grafik 3

Grafik 4

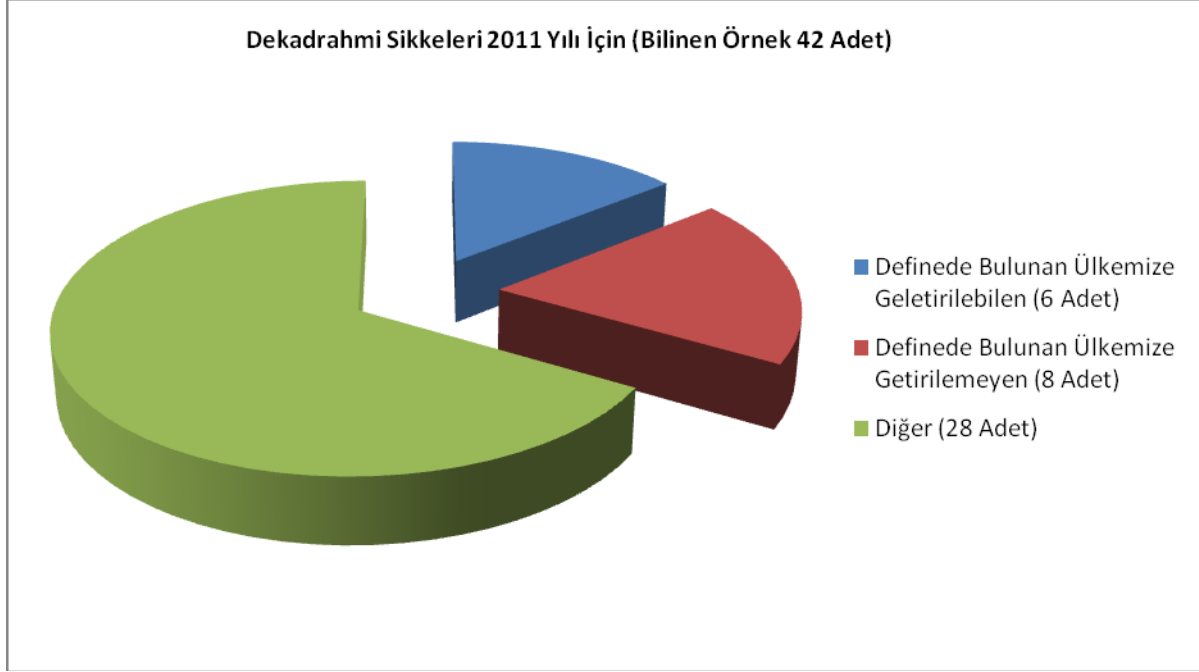
Elmalı Definesine “Yüzyılın Definesi” veya “Dekadrahmi Definesi” denmesinin sebebi definde bulunan Dekadrahmi sikkesinin sayısının bilinen Dekadrahmi sikkelerinin sayısından fazla olmasıdır.

Grafik 5

Günümüzde ise dağılım şu şekildedir:

Grafik 6